

ΔΙΑΚΟΝΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ Θ' - ΤΕΥΧΟΣ 36 - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2004

Άπό τήν πρώτη λειτουργία τοῦ Πάπα καί Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου.

Άπό τήν 5η Συνάντηση Νεολαίων Ἱ. Μητροπόλεων Β. Ἑλλάδος στή Δρυμιά Εἰάνθης.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2005

Ἀδελφοί μου ἀγαπητοί,

“Δεῦτε ἴδωμεν, πιστοί, πού ἐγεννήθη ὁ Χριστός”, ψάλλει ἡ Ἐκκλησία μας καί μᾶς καλεῖ νά τόν ἀναζητήσουμε σήμερα πού γεννᾶται.

Ὁ Θεός, ὁ αἰώνιος καί ἀμετάβλητος, ὁ ἀχώρητος, ὁ πανταχοῦ παρῶν καί τά πάντα πληρῶν, ὑποτάσσεται στό νόμο τῆς προσαρμογῆς, συγκαταβαίνει καί γίνεται ἄνθρωπος.

Κατά τή διδασκαλία τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Θεός δέν εἶναι μόνο ἡ διαστολή πού μαρτυρεῖται μέ τήν πανταχοῦ παρουσία Του, ἀλλά εἶναι καί ἡ συστολή τῆς ἀγάπης. Ἡ ἀγάπη συστέλλει τό Θεό καί τόν κάνει νά χωράει παντοῦ. Μέσα στό σῶμα τῆς Θεοτόκου, σ' ἓναν μαργαρίτη τῆς θείας Κοινωνίας, μέσα στόν καθένα μας, ὅλος ὁ Θεός.

Ὅμως δέν γεννιέται ὁ Χριστός σέ χώρους, πού δέν χωράει. Γιά πολλούς ἀνθρώπους καί γιά πολλούς τόπους παραμένει ἀχώρητος, ἀγέννητος, ἄγνωστος.

Δέν χωράει ὁ Χριστός μέσα στά διαβούλια τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς, ὅπου ἡ διπλωματία συσκοτίζει τήν ἀλήθεια καί τό δίκαιο καί ἐπιβάλλει

καταναγκαστικά τή θέληση τῶν ἰσχυρῶν.

Δέν χωράει στίς καρδιές τῶν ὑλιστῶν, πού ἔχουν κορεστεῖ ἀπό τά ὑλικά ἀγαθά καί τίς ὑλικές ἐπιθυμίες, ἀδιαφορώντας γιά τίς ἀνάγκες τῶν συνανθρώπων τους.

Δέν χωράει στίς σκοτεινές συσκέψεις τοῦ κατεστημένου, ὅπου σχεδιάζονται ραδιοῦργα σχέδια καί περιφρονεῖται τό ἀνθρώπινο πρόσωπο.

Δέν χωράει μέσα στά σύγχρονα σπίτια, πού τά Χριστούγεννα τά περιμένουν μόνο γιά διακοπές, γιά ἀνταλλαγή τυπικῶν εὐχῶν καί δώρων, γιά φαγοπότη, γιά γλέντι, χωρίς συμμετοχή στό μέγα Μυστήριο τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως καί στόν πόνο τοῦ

ἀδελφοῦ μας.

Δέν χωράει ὁ Χριστός στά στενά μυαλά καί στίς στενές καρδιές, πού δέν μποροῦν νά σκεφτοῦν βαθεῖα καί νά ἀγαπήσουν πλατεῖα, ἀλλά παραμένουν στό στενό πλαίσιο τῆς φιλαυτίας καί τοῦ ὀρθολογισμοῦ. Δέν χωράει ἐκεῖ ὅπου κυριαρχεῖ τό μίσος καί ἡ κακία, ὁ πόλεμος καί ἡ ἐκμετάλλευση.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΑΚΟΝΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2004
ΤΕΥΧΟΣ ΛΣΤ'

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ,
ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ
Κ.Κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ

ΤΗΛ.: 2541022505 - 2541028305
FAX: 2541025581

Συντακτική Έπιτροπή

Πρωτοπρ. Γεώργιος Ἀναγνωστόπουλος
Ἀρχιμ. Σωφρόνιος Γκουτζίνης
Ἀρχιμ. Παντελεΐμων Μουτάφης

Φιλολογική Επιμέλεια

Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανος

Σχέδια

Γιάννης Μενεσιδης

*Στὰ κείμενα διατηρεῖται
ἡ ὀρθογραφία τῶν συγγραφέων*

**ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΔΕΚΤΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΑΡΘΡΑ - ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ**

Διεύθυνση

Περιοδικό **“ΔΙΑΚΟΝΙΑ”**
Ἱερά Μητρόπολις Ξάνθης & Περιθεωρίου
Τ.Θ. 270, Τ.Κ. 671 00 ΞΑΝΘΗ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ “ΤΕΛΕΙΑ + ΠΑΥΛΑ”
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΡΟΔΟΣ ΜΠΡΩΚΟΥΜΗ 31 ΞΑΝΘΗ
ΤΗΛ.: 2541024536, FAX: 2541075110
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ: 1ο χλμ. ΞΑΝΘΗΣ-ΚΑΒΑΛΑΣ
ΤΗΛ.: 2541071178

ΑΡ. ΚΩΔΙΚΟΥ 2321

Ὁ Χριστός τῆς ἱστορίας, ὁ Χριστός τῆς ἀγάπης καί τῆς σωτηρίας, ὁ Χριστός τῆς Ἐκκλησίας, γεννήθηκε ἀδελφοί πρὶν ἀπὸ 2000 χρόνια.

Μέσα μας ὅμως γεννήθηκε; Αὐτό εἶναι τό μεγάλο ἐρώτημα. Τόν ἀφήσαμε νά γεννηθεῖ στήν ψυχὴ μας; Τόν δεχθήκαμε μέ πίστη ἀκράδαντη, ὡς τόν σαρκωμένο Θεό; ὡς τό ἀξιέραστο πρόσωπο πού ὀφείλουμε πίστη καί ἀγάπη, ὡς τό πλήρωμα τῆς ζωῆς μας;

Ἄν στή ζωὴ μας γεννήθηκε, αὐτὴ εἶναι ἡ τρίτη γέννησή Του. Οἱ δύο ἄλλες γεννήσεις Του, ἡ προαιώνιος ἀπὸ τόν Πατέρα καί ἡ ἐν χρόνῳ σάρκωσις ἀπὸ τὴ Θεοτόκο, ἔχουν καθολικὸ χαρακτήρα. Ἡ τρίτη εἶναι προσωπική. Ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ δική μας βούληση. Οἱ ἄλλες δύο, εἴτε ἐμεῖς τό θέλουμε εἴτε ὄχι, ἔγιναν. Γιά τὴν τρίτη εἶναι ἀνάγκη νά δώσουμε ἐμεῖς τὴν συγκατάθεσή μας, νά κάνουμε τὴν προσωπική μας ἐπιλογή, γιά νά ζήσουμε τὴ χαρὰ καί τὴν εἰρήνη.

Ὁ Χριστός χτυπᾶ κάθε στιγμή τὴν πόρτα τῆς ζωῆς μας, τόν βλέπουμε στό πρόσωπο τοῦ πάσχοντος καί ἀδύνατου ἀδελφοῦ μας. Ἄς πετάξουμε τίς ἀμπάρες τῆς προκατάληψης καί τῆς ἁμαρτίας, πού ἐμποδίζουν τὴν διέλευση Του. Ἄς ἀνοιξοῦμε τὴν ἐξώπορτα τῆς ψυχῆς πού λέγεται πίστη καί τὴν ἐσώπορτα, πού λέγεται μετάνοια.

Ἀδελφοί, Χριστός γεννᾶται. Ὁ Χριστός γεννᾶται γιά τόν καθένα μας, γεννᾶται γιά τό λαό μας, γεννᾶται γιά ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, γεννᾶται, γιά νά ἀναστήσει “τὴν πρὶν πεσοῦσαν εἰκόνα” καί μᾶς καλεῖ διὰ τῆς Ἐκκλησίας Του, νά τόν ἀναζητήσουμε καί νά τόν δεχθοῦμε ὡς Σωτῆρα καί Λυτρωτὴ.

Διάπυρος πρὸς τόν τεχθέντα Κύριον εὐχέτης

Ὁ Μητροπολίτης
† Ο ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΗΜΑΣ

Ἀρχιμανδρίτου Παύλου Ἰωάννου
Ἱεροκήρυκος

Ο Λόγος σάρξ ἐγένετο καί ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν. Μέ αὐτά τὰ ἀπλά λόγια ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης ὀμιλεῖ γιά τό μέγα μυστήριο τῆς εὐσεβείας τό ὁποῖο συνιστᾶται εἰς τό ὅτι “ὁ Θεός ἐφανερώθη ἐν σαρκί”.

Ἐχοντας συνηθίσει νά γιορτάζουμε κάθε χρόνο τά Χριστούγεννα, ἔχοντας περιοριστεῖ στήν ἐξωτερική ἐπίφαση ἢ ἀκόμη καί τήν παραχάραξη τῆς ἐορτῆς, ἀδυνατοῦμε συνήθως ὄχι μόνο νά κατανοήσουμε ἀλλά καί νά προσεγγίσουμε τό μοναδικό αὐτό γεγονός στήν ἱστορία τοῦ κόσμου, ἀλλά καί στήν προσωπική ζωή τοῦ κάθε ἀνθρώπου.

Ἡ χαρά τῆς γιορτῆς εἶναι ὄντως μεγάλη καί ὁ ἱερός ὑμνωδός μᾶς καλεῖ σ’ αὐτό τό πανηγύρι τῆς χαρᾶς μαζί μέ ὀλόκληρη τήν κτίση: “εὐφραίνεσθε δίκαιοι, οὐρανοί ἀγαλλιᾶσθε, σκιρτήσατε τά ὄρη” καί ὁ λόγος; “Χριστοῦ γεννηθέντος”. Τό τί ὁμως μπορεῖ νά σημαίνει αὐτή ἡ Γέννηση δέν εἶναι εὐκόλο νά τό προσεγγίσουμε γι’ αὐτό καί τό προσπερνᾶμε.

Δέν εἶναι βέβαια ἀνεξήγητη αὐτή ἡ δυσκολία μας ἀφοῦ μᾶς λείπουν οἱ προϋποθέσεις γι’ αὐτή τήν οὐσιαστική προσέγγιση. Ὁ νοῦς, ὁ ὁποῖος δύναται μόνος αὐτός νά ὁρᾶται καί νά ἀκούει τά ὑπερκόσμια μυστήρια τῆς Θείας Ἀγάπης, ἐσκοτισμένος ἀπό τά πάθη τῆς καρδιάς καί τήν ἀνθρώπινη οἴηση, στερημένος τοῦ φωτός τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀδυνατεῖ νά θεᾶται καί νά κατανοεῖ τό μυσ-

τήριο τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως.

Δέν μᾶς μένει παρὰ ἡ προσφυγή στούς θεόπτας καί γι’ αὐτό ἐρμηνευτάς τῶν “ἄνω τοῦ Χριστοῦ Μυστηρίων”, ὥστε μέ τό δικό τους φωτισμό νά προσεγγίσουμε τά γεγονότα.

Στό γιατί λοιπόν τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως ἡ ἀπάντηση τῶν Ἁγίων Πατέρων εἶναι ὅτι “ἄνθρωπος ἐγένετο ὁ Θεός, ἵνα Θεόν τόν Ἀδάμ ἀπεργάσθαι”. Ἡ θέωση δηλαδή τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ αἰτία τῆς Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός ἔγινε ἄνθρωπος γιά νά μπορέσει ὁ ἄνθρωπος νά ὑπερβεῖ τήν θνητότητά του καί νά γίνει Θεός.

Ἡ Παναγία γι’ αὐτό ἀπό τούς ὑμνωδούς ὀνομάζεται “αἰτία τῆς τῶν πάντων θεώσεως”, γιατί ἔγινε τό ἐργαστήριο εἰς τό ὁποῖο καί διά τοῦ ὁποῖου ὁ Τριαδικός Θεός ἐργάσθηκε τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου.

Στά ἄχραντα σπλάχνα τῆς τό κτιστό κοινώνησε μέ τό ἄκτιστο καί αὐτή ἡ κοινωνία τοῦ κτιστοῦ ἀνθρώπου, τῆς κτιστῆς καί γι’ αὐτό φθαρτῆς καί θνητῆς ἀνθρώπινης φύσεως μέ τόν ἄκτιστο Θεό συνιστᾶ τήν μοναδική καί ἀληθινή θεραπεία τοῦ ἀνθρώπου καί τήν ἀνακαίνιση τῆς ἀνθρώπινης φύσεως.

Τό Ἅγιο Πνεῦμα μέ τόν τρόπο πού μόνο ὁ Τριαδικός Θεός θά

μπορούσε νά ἐπινοήσει καί νά πραγματοποιήσει, στά ἄχραντα σπλάχνα τῆς Θεοτόκου ὕφανε τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Χριστός, ὁ τέλειος Θεός, ἀλλά καί ὁ τέλειος ἄνθρωπος εἶναι ὁ νέος Ἀδάμ, ὁ θεραπευμένος ἀπό τό θανάσιμο τραῦμα τῆς πτώσεως Ἀδάμ, ὁ γενάρχης μιᾶς νέας ἀνθρωπότητας.

Τά Χριστούγεννα δέν εἶναι μιᾶ ἀπλή γιορτή, τά Χριστούγεννα δέν εἶναι μιᾶ γιορτή ἔξω ἀπό μᾶς. Τά Χριστούγεννα εἶναι ἡ δική μας γιορτή, τό πιό καίριο γεγονός τῆς δικῆς μας ζωῆς. Συνηθίζουμε νά γιορτάζουμε τά γενέθλιά μας, σάν τήν ἡμέρα τῆς ἀρχῆς τῆς ζωῆς μας. Ἀλλά τά Χριστούγεννα εἶναι τά δικά μας, τά ἀληθινά μας γενέθλια, εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς γεννήσεώς μας σέ μιᾶ ζωή πού κανείς θάνατος δέν μπορεῖ νά τήν ἀπειλήσει.

Ὅλοι μας γνωρίζουμε ὅτι τή χαρά τῶν γενεθλίων τή μολύνει ὁ πόνος καί ἡ ὀδύνη τοῦ θανάτου. Ἡ ἀρχή τῆς βιολογικῆς μας ζωῆς ἔχει τέλος καί πολλές φορές τέλος ἀπροσδόκητο πού γεννάει θλίψη μεγάλη. Γιά τή ζωή ὅμως πού γεννήθηκε τά Χριστούγεννα, τή δική μας ζωή, δέν ὑπάρχει τέλος ἀλλά δοξασμός στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Τά Χριστούγεννα εἶναι ἡ μεγάλη μας παρηγοριά, ἀλλά καί ἡ πηγὴ τῆς δυνάμεώς μας μπροστά στό θάνατο. Ὁ Χριστός σαρκώθηκε γιά

νά καταποθεῖ ὁ θάνατος.

Στό μυστήριο τῆς Βαπτίσεώς μας, τό τόσο παρεξηγημένο καί ἄγνωστο στήν οὐσία τοῦ μυστηρίου, τό μυστήριο πού μέ τόν ἀνευλαβή τρόπο πού τό τελοῦμε τοῦ ἀφαιροῦμε ὅλη τὴν οὐσία, πραγματοποιήσαμε τά δικά μας Χριστούγεννα, τή δική μας ἐν Χριστῷ γέννηση. Τήν ἡμέρα ἐκείνη μπολιαστήκαμε στό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, γιά νά πάρουμε τή ζωή του. Τήν ἡμέρα τῆς Βαπτίσεώς μας ἡ δική μας κτιστότητα μπολιάστηκε μέ τήν ἄκτιστη χάρη καί ζωή τοῦ Θεοῦ

“ἵνα ζωὴ ἔχωμεν καὶ περισσὸν ἔχομεν”. Τήν ἡμέρα τῆς

Βαπτίσεώς μας μπολιαστήκαμε

στό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ,

τὴν Ἐκκλησία, γιά νά

κοινωνήσουμε καί νά κοινοῦμε

αὐτὴ τὴ ζωή, τὴ θεανθρώπινη,

τὴ ζωή πού νίκησε τό θάνατό μας καί

παραμένουμε σ’ αὐτὴν τὴν Ἐκκλησία

γιατί “εἶναι ἡ χώρα τῶν ζώντων τὴν ὁποία θάνατος οὐκέτι

κυριεύει”.

Διὰ τῆς Θείας Κοινωνίας ὁ καθένας γίνεται ἡ Φάτνη εἰς τὴν ὁποία ἀνακλίνεται ὁ Ἀχώρητος, προκειμένου νά καταστοῦμε σκηνὴ τοῦ Θεοῦ καί Λόγου καί νά φανερώσουμε καθημερινά τὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ “ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν”.

Μακάρι τά Χριστούγεννα νά τά ζήσουμε καί νά τά ζοῦμε πάντα σάν τὴ ζωὴ τῆς ζωῆς μας.

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ

Ἄρχιμ. Ἀθηναγόρου Καραμαντζάνη
Ἱεροκλήρυκος

Λίγες ἡμέρες μᾶς χωρίζουν ἀπό τό ἀπὸ τῆ Γέννηση τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς ἦρθε στή γῆ καί ἔκτοτε τά πάντα ἄλλαξαν. Τῆ γέννησῆ Του τὴν μήνυσαν οἱ ἄγγελοι καί ὁ ἀστὴρ στοὺς οὐρανοὺς, τὴν προσκύνησαν οἱ ποιμένες, τὴν θαύμασαν οἱ Μάγοι. Ὅλοι οἱ αἰῶνες ἀπὸ τότε γράφουν καί μιλοῦν γι' Αὐτόν. Ὁ Χριστὸς ὅμως ἦταν γνωστὸς καί προτοῦ νά γεννηθῆ. Χιλιάδες χρόνια πρὸ τοῦ ἐρχομοῦ Του οἱ ἄνθρωποι τὸν γνωρίζουν καί νοσταλγοῦν τὸν ἐρχομὸ Του. Γράφουν καί μιλοῦν γι' αὐτόν, πράγμα πού δέν συνέβη βέβαια μέ κανένα ἄλλο πρόσωπο τῆς ἱστορίας. Καί αὐτοὶ πού μιλοῦν καί γράφουν γιὰ τὸν Μεσσία τοῦ κόσμου εἶναι οἱ προφῆτες. Προφητεύουν καί προλέγουν ὄχι μόνον τὴ γέννησῆ Του, ἀλλὰ καί τὴν δράση Του, τὸ σταυρικό Του πάθος καί τὴν ἔνδοξή Του Ἀνάσταση. Ὁ Χριστὸς ἦταν τὸ μέγα ὄραμα τῶν Προφητῶν.

Ὁ Προφῆτης Ἡσαΐας 800 χρόνια περίπου πρὸ Χριστοῦ προφητεύει τὴν ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας ὑπερφυσική Του γέννηση: “Ἰδοὺ ἡ Παρθένος, ἐν γαστρὶ ἔξει καί τέξεται υἱὸν καί καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός”.

Ἄλλος Προφῆτης, ὁ Μιχαίας, προλέγει ὅτι ἡ γέννησῆ Του θά γίνει στὴ Βηθλεέμ, ἡ ὁποία ἀπὸ τότε θά γίνει περιάκουστη: “Καί σύ Βηθλεέμ, γῆ

Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα, ἐκ σοῦ γάρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ”. Γιὰ τὴν σωτήρια δράση τοῦ Κυρίου καί τὸ εὐεργετικό του ἔργο, τὸ ὁποῖον τρία ὀλόκληρα χρόνια ἐπετέλεσε, ἄς ἀκούσουμε τί λέγει πάλι ὁ Μέγας Ἡσαΐας: “Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ - ἐννοεῖ τὸν Χριστό- οὗ εἶνεκεν ἔχρισε με, εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρῦξαι αἰχμάλωτοις ἄφεισιν καί τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, κηρῦξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν”. Ἐκεῖ ὅμως πού οἱ προφητείες εἶναι καταπληκτικές, εἶναι ὅταν προδιαγράφουν μέ κάθε λεπτομέρεια τὸ θάνατο καί τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας.

Ὁ Προφῆτης Ζαχαρίας προφητεύει τὴν θριαμβευτική εἴσοδό Του στὰ Ἱεροσόλυμα, πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα, καί τὴν προδοσία τοῦ Ἰούδα. Ὁ Δαυῖδ προλέγει τὴν καταδίκη Του. Καί ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν Προφητῶν Ἡσαΐας, πού ὀνομάσθηκε καί πέμπτος Εὐαγγελιστής, προδιαγράφει τὰ πάθη Του λέγοντας “καί εἶδομεν αὐτόν -ἐννοεῖ ἐπάνω στόν σταυρό- καί “οὐκ εἶχεν εἶδος, οὐδέ κάλλος, ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτιμον καί ἐκλοῖπον παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. Οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει καί περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται ... ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη καί

ὡς ἀμνός ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτόν ἄφρονος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τό στόμα αὐτοῦ”.

Ὁ Δαυῖδ πάλι ἀναφέρει τήν λεπτομέρεια: “Ἔδωκαν εἰς τό βρῶμα μου χολήν καί εἰς τήν δίψαν μου ἐπότισάν με ὄξος” καί: “διεμερίσαντο τά ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς καί ἐπί τόν ἱματισμόν μου ἔβαλον κληρον”. Καί γιά τήν Ἐνάστασή Του λέγει: “ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τήν ψυχήν μου εἰς ἄδην, οὐδέ δώσεις τόν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν”. Περιοριζόμεστε μόνον σ’ αὐτές τίς θεῖες προρρήσεις, ὑπάρχουν ὅμως καί ἄλλες πολλές. Καί νά σκεφθεῖ κανεῖς ὅτι ὅλες αὐτές

ἐξεπληρώθησαν κατά γράμμα εἰς τό πρόσωπο τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Πράγματι, ὅπως εἶπε κάποιος: “οἱ προφητεῖες εἶναι ἓνα ἀληθινό θαῦμα” τό ὁποῖον ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ ἐνανθρωπήσας Θεός καί ὄχι ἓνας ἀπλός ἄνθρωπος. Ἀποδεικνύει ὅτι αὐτός εἶναι τό Α καί τό Ω τῆς ἱστορίας, ὁ ἄξονας γύρω ἀπό τόν ὁποῖο περιστρέφονται ὅλα τά παγκόσμια γεγονότα. Εἶναι ἡ ζωή καί τό φῶς καί ἡ εἰρήνη τοῦ Κόσμου. Ἄς τόν ὑποδεχθοῦμε λοιπόν καί μεῖς μέ καθαρές καρδιές καί ἄς τόν προσκυνήσουμε εὐλαβικά ὡς Θεό καί Σωτή-

Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΑΡΧΑΓΓΕΛΙΩΤΙΣΣΗΣ ΞΑΝΘΗΣ

Ἄρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη
Πρωτοσυγγέλλου

Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο τεῦχος

Εχει διατυπωθεῖ ἡ ἐκτίμηση ὅτι κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ 16ου αἰώνα καὶ μετὰ θὰ πρέπει νὰ λειτουργοῦσε στὴ μονὴ τῆς Ἀρχαγγελιώτισσας βιβλιογραφικό, ἀντιγραφικό ἐργαστήριο. Στὸ τέλος τοῦ χαρτῶου χειρογράφου κώδικα πού ἄλλοτε βρισκόταν στὴ μονὴ διαβάζεται: *“ἐτελειώθη παρὸν βιβλίον διὰ χειρὸς ἐμοῦ ἁμαρτωλοῦ Γεωργίου ἱερέως καὶ πρωτονοταρίου ἐπὶ ἔτους 1557 Νοεμβρίου 1”*.

Πληροφορίες καὶ ἀναφορὲς στὴ μονὴ βρίσκονται καὶ σὲ ἐνθύμηση τοῦ κώδικα τοῦ 11ου αἰώνα. Πρόκειται γιὰ πολυτελέστατο εὐαγγελιστάριο πού σήμερα φυλάσσεται στὴ Βιβλιοθήκῃ τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου. Σύμφωνα μὲ τὴν ἐνθύμηση αὐτή, *“Τὸ παρὸν εὐαγγέλιον ὑπάρχει τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ξάνθου τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ ὧσθης βουλιθεῖ ἀποξενόσι αὐτῶ ἐκ τῆς μονῆς ταύτης ἔστω ἀφορισμένος παρὰ τῆς ἀσυγχύτου καὶ ἀδιερέτου Τριάδος καὶ μετὰ θάνατον ἄλτος. ἐχέτο δὲ καὶ τὸν τίμιον Πρόδρομον ἀντίδικον ἐνὶ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως”*.

Ἀπὸ τὸν 17ο αἰώνα καὶ ἔξῃς οἱ εἰδήσεις γιὰ τὴν μονὴ τῆς Παναγίας Ἀρχαγγελιώτισσας εἶναι πενιχρές. Σὲ κώδικα τῆς μονῆς πού σήμερα βρίσκεται στὴ Σόφια ἀναφέρεται ὅτι ὁ μητροπολίτης Δράμας Ἀθανάσιος προσέφερε στὴ μονὴ κώδικα μὲ στίχους στὴ Θεοτόκο, ἡ ἀκροστιχίδα τῶν ὁποίων εἶναι ἡ παρα-

κάτω: *“Ἀθανασίου ἀρχιθύτου Δράμας”*. Στὴ τελευταία σελίδα τοῦ ἴδιου κώδικα ἀναγράφεται ἡ ἀκόλουθη ἀφιερωματικὴ σημείωση: *“ὁ ῥηθεὶς Δράμας Ἀθανάσιος ἀφιεροῖ τὸ βιβλίον τῆ ἱεραῖ Μονῆ τῆς Παναγίας Ἀρχαγγελιώτισσης εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ καὶ παρακάτω Πληρώσας εἶπον, σοι, Χριστέ. δόξα πρέπει / ἐν ἔτει 1608 ἀπὸ χ(ρισ)του Ὀκτωβρίου 15 ἡμέρα καὶ ὥρα 6η”*.

Ἡ ὑπογραφή τοῦ μητροπολίτη Ξάνθης Δανιὴλ εἶναι γραμμμένη σὲ κώδικα τῆς μονῆς, πληροφορία πού μπορεῖ νὰ δικαιολογήσει τὴν δωρεὰ τοῦ κώδικα ἀπὸ τὸ μητροπολίτη Δανιὴλ.

Οἱ παραπάνω πληροφορίες εἶναι καὶ οἱ τελευταῖες πού σώζονται μέχρι τὸν 19ο αἰώνα. Στὸν αἰώνα αὐτὸ μεγάλο πλήγμα γιὰ τὴ μονὴ, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν εὐρύτερη περιοχὴ τῆς Ξάνθης, ὑπῆρξαν οἱ σεισμοὶ τῆς 30ης Μαρτίου καὶ 23ης Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1829. Ἡ πρώτη καὶ ἡ μοναδικὴ μέχρι σήμερα γνωστὴ πληροφορία γιὰ τοὺς καταστρεπτικούς αὐτοὺς σεισμοὺς βρίσκεται σὲ ἐνθύμηση πού εἶναι γραμμμένη στὸ τελευταῖο φύλλο Πεντηκοσταρίου, τοῦ ἔτους 1796, πού φυλάσσεται στὴ μονὴ καὶ κατέγραψε ὁ ἡγούμενος Ἀγάπιος πού καταγόταν ἀπὸ τὴν Σταυρούπολη τῆς Ξάνθης. Οἱ καταστρεπτικοὶ αὐτοὶ σεισμοὶ εἶχαν καὶ ὀρισμένες θετικὲς συνέπειες, τόσο γιὰ τὴν ἱστορία τῆς μονῆς ὅσο καὶ τῆς Ξάνθης. Ὁ μητροπολίτης Ξάνθης Εὐγένιος ἀναλαμβάνει τὸ μεγαλόπνοο, μὰ καὶ ἐπίπονο, ἔργο τῆς ἀνοικοδόμησής τῆς μονῆς καὶ

τῆς ἴδιας τῆς πόλης τῆς Ξάνθης. Μετὰ τὴν καταστροφή ἀπὸ τοὺς σεισμοὺς καὶ τὴν πυρκαγιά πὺν ἐνδεχομένως ἀκολούθησε, ἀνασυγκροτεῖται ἡ εὐρύτερη περιοχή καὶ κτίζονται τὰ ἀρχοντικά τῆς παλιᾶς Πόλης μὲ πυρήνα τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς. Στὴν ἐποχὴ μετὰ τοὺς σεισμοὺς ἡ Ξάνθη γνωρίζει μεγάλη ἀκμὴ πὺν προέρχεται ἀπὸ τὴν καλλιέργεια καὶ ἐμπορία τοῦ καπνοῦ.

Κατὰ τὸν 19ο αἰῶνα μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ 20ου, ἡ μονὴ φέρεται νὰ κατέχει σημαντικὴν περιουσία, γεγονός πὺν συμβα-

γεροντίες, οἱ ὁποῖες φρόντιζαν γιὰ τὰ διοικητικὰ καὶ γενικότερα προβλήματα τῆς δικαιοδοσίας τους. Στὴν Δημογεροντία εἶχε συσταθεῖ, μεταξὺ ἄλλων, καὶ ἐπιτροπὴ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῶν μονῶν.

Ὁ μητροπολίτης Ξάνθης Ἰωακείμ Σγουρὸς ἔστρεψε τὸ ἐνδιαφέρον του στὴν μονὴ τῆς Παναγίας Ἀρχαγγελιώτισσας ἡ ὁποία ἀπήλαυσε τὴν γενναϊοδωρία καὶ τὴ μέρμινά του. Ἐξάλλου, στὶς ἀποφάσεις τῆς Δημογεροντίας Ξάνθης ἔχουν καταγραφεῖ ἀρκετὰ στοιχεῖα

δίξει μὲ τὴν αὐξηση τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ξάνθης, ἀλλὰ καὶ τὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς περιοχῆς ἀπὸ τὴν καλλιέργεια καὶ τὴν ἐμπορία τοῦ καπνοῦ. Σημαντικὸ ρόλο στὴν οἰκονομικὴ καὶ πνευματικὴ ἀνάπτυξη τῆς Ξάνθης ἔπαιξε ἡ ἐκδοση Σουλτανικῶν φερμανίων κατὰ τὰ ἔτη 1839 καὶ 1856. Σύμφωνα μὲ τὰ φερμάνια αὐτά, ἰδρύθηκαν στὶς κοινότητες Δημο-

πὺν ἀφοροῦν στὴν ἱστορία τῆς μονῆς. Ἔτσι, στὴν δεύτερη πράξη τῆς δεύτερης συνεδρίασης, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε στὶς 20 Αὐγούστου 1893, συζητήθηκε ἡ πρόθεση τοῦ Γεωργίου Ἀμπελουργοῦ ἀπὸ τὸ Νευροκόπι νὰ καρεῖ μοναχὸς τῆς μονῆς.

Συνεχίζεται

Ἄρχιμανδρίτου Πολυκάρπου Δημητριάδου
Ἱεροκήρυκος

Κυκλοφόρησαν τούς τελευταίους μήνες στην περιοχή μας, κάποια αξιοπερίεργα έντυπα με περιεχόμενο μιά συνταγή “Ἱεροσολυμίτικης πίτας”, ὅπως επίσης καί ἡ ἀνάλογη ζύμη, προερχόμενη ἤδηθεν εἴτε ἀπό τά Ἱεροσόλυμα, εἴτε, κατά μιά ἄλλη ἐκδοχή, ἀπό τό Ἅγιον Ὄρος. Σύμφωνα μέ τό έντυπο, τό ζυμάρι αὐτό φέρνει στό κάθε σπίτι τύχη, υἱεία καί εὐτυχία. Ἡ ἐπιτυχία τῆς πίτας αὐτῆς ἐξαοτάται ἀπό ὀρισμένες ἀπαραίτητες προϋποθέσεις, ὅπως τό δεξιόστροφο ἀνακάτεμα τῆς ζύμης, τό κόψιμο τῆς πίτας μόνο μέ τό χέρι καί ὄχι μέ μαχαίρι, ἡ ἀπαγόρευση ἐξόδου τῆς πίτας ἀπό τό σπίτι καί ἡ πλήρης κατανάλωσή τῆς μόνο ἀπό τά μέλη τῆς οἰκογένειας, προκειμένου νά ἐκπληρωθοῦν ἤδηθεν ὅλες οἱ εὐχές καί οἱ στόχοι τους. Μετά ἀπό ὅλα αὐτά θά πίστευε κανεῖς ὅτι ἕνας ἐχέφρων ἄνθρωπος, σκεπτόμενος λογικά καί συγκροτημένα ἢ δέν θά ἔδινε καμία σημασία ἢ ἀπλῶς θά τό διάβαζε ἀπό περιέργεια, πάντως θά κατανοοῦσε ὅτι δέν εἶναι ποτέ δυνατόν νά πάρει κανεῖς στά σοβαρά ὅτι μιά πίτα φέρνει τύχη καί εὐτυχία.

Δυστυχῶς ὅμως ἡ εὐρεία ἀποδοχή καί ἐξάπλωση αὐτοῦ τοῦ ἐντύπου μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν, δημιουργεῖ εὐλόγα ἐρωτήματα καί ἀνησυχίες πού θά πρέπει νά μᾶς προβληματίσουν. Πόσο βαθειά εἶναι ἡ πίστη τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς μας; Μήπως ἡ ἀγάπη μας γιά τόν Χριστό καί τήν διδασκαλία Του, εἶναι τελείως ἐπιφανειακή καί μέ τήν πρώτη εὐκαιρία ξεφεύγουμε ἀπό τήν ἀληθινή Ὁρθόδοξία μέ διαφόρους ἀνορθόδοξους τρόπους; Διότι ὅλα αὐτά δείχνουν τήν ἀπαξίωση τῶν Χριστιανῶν στή μυστηριακή ζωή πού προσφέρει ἡ Ἐκκλησία καί τόν ἐγκλωβισμό τους σέ μιά “εὐκολή” πίστη, γεμάτη θαύματα καί θαυματοποιούς πού τελικά ὀδηγοῦν στήν ἀπιστία. Κοινή διαπίστωση εἶναι ὅτι ὅλα αὐτά τά μα-

γικά παραπέμπουν σέ ἀσθετική πίστη, ἔξω ἀπό τά ὅρια τῆς παραδόσεώς μας καί τῆς διδασκαλίας τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας. Πρόκειται γιά ἀπόκλιση, νόθευση καί παραχάραξη τῆς ἀπαξ παραδοθείσης πίστεως (Ἰουδ. στί 3). Κάτι πού ὀδηγεῖ, ἀπό τίς ἀπλές ἀγυρτίες, τίς μαγγανίες, τούς τσαρολατισμούς, τίς καφετζούδες, τίς χαροτόχτροες, ἀργότερα στήν ἀποδοχή διαφόρων αἱρέσεων (Ἱεχωβάδες, Πεντηκοστιανοί κ.ά.) πού χρησιμοποιοῦν ποικίλα προσωπεῖα γιά τήν ἀθρόα προσέλκυση πιστῶν. Χρειάζεται ἐπομένως πολύ προσοχή ἀπό ὅλους μας, κληρικούς καί λαϊκούς. “Στῶμεν καλῶς· στῶμεν μετά φόβου”. Κύριες αἰτίες πού δημιουργοῦν αὐτές τίς δυσάρεστες καταστάσεις εἶναι ἡ ματαιοδοξία, ἡ φανυλότητα, ἡ ἀγνοία τῶν Γραφῶν, ἡ ἀνεπαρκής Ὁρθόδοξη κατήχηση, ἡ ἔλλειψη παιδείας καί πολλά ἄλλα “ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς”, γι’ αὐτό θά πρέπει νά μήν ἀφήνουμε κυρίως ἐμεῖς οἱ κληρικοί ποιμαντικά κενά. Παράλληλα ὁμως καί τό χριστεπώνυμο πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, θά πρέπει νά εἶναι προσεκτικότερο, νά ἀποφεύγει τίς παγίδες τοῦ διαβόλου καί νά ἔχει πίστη στήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Στόχος, ὁ ἐντοπισμός καί ἡ καταπολέμηση τῶν αἱρέσεων καί τῶν παραθηρσηκευτικῶν φαινομένων, ἡ ὑπόδειξη τῆς πλάνης καί ἡ μέ σύνεση, ἀγάπη καί διάκριση, ἐπανένταξη τῶν πεπλανημένων στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Γι’ αὐτό ἄς διατηρήσουμε ἀκμαία καί ἀκέραιη τήν ὀρθόδοξο πίστη μας, ἄς μήν δίνουμε σημασία στους πειρασμούς πού μᾶς περιβάλλουν, ἄς προσεχηθοῦμε στόν Δεσπότη Χριστό νά λάμψει “ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, τό τῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς καί νά μᾶς χορηγήσει ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τήν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας Του καί ἐν τῷ μέλλοντι ζωήν τήν αἰώνιον” (Θ. Λειτουργία Ἱω. Χρυσοστόμου).

ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Κωνσταντίνου Χαραλαμπίδη
Όμοτίμου Καθηγητού ΑΠΘ

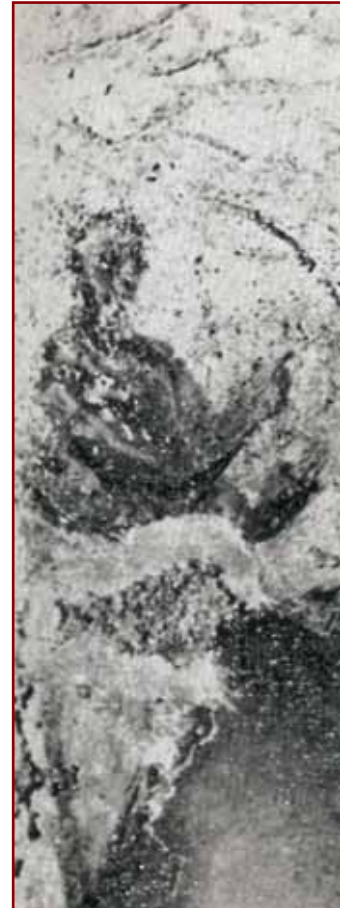
Σχετικές παραστάσεις του μεγάλου και κοσμοσωτηρίου γεγονότος της Γέννησης του Χριστού δεν υπάρχουν κατά τους πρώτους αιώνες του πρωτοχριστιανικού κόσμου, αλλά μόνο στο πρώτο μισό του 4ου αιώνα, μετά την ειρήνη της Έκκλησίας. Κατά την προηγούμενη εποχή, αντίθετα, προτιμάται η απεικόνιση της προφητείας της Γέννησης του Σωτήρα. Τέτοιες παραστάσεις περιλαμβάνουν τρία πρόσωπα, δηλαδή τη Θεοτόκο καθισμένη με το θείο βρέφος και πίσω τους ανδρικό πρόσωπο ντυμένο με χιτώνα και ιμάτιο ή μόνο με φιλοσοφικό ιμάτιο (πουν αφήνει ένα ακάλυπτο ώμο) με τη χειρονομία ένδειξης ενός άστρου.

Τέτοια εικονογραφική σκηνή μαρτυρείται στο ρωμαϊκό κοιμητήριο (κατακόμβη) της Priscilla και θεωρείται ως μία από τις αρχαιότερες σωζόμενες, χρονολογούμενη στις τελευταίες δεκαετίες του 2ου ή στις αρχές του 3ου αιώνα. Αν και συζητείται η ταυτότητα αυτού του προσώπου, αλλά λαμβάνοντας υπ' όψη την ιδιαίτερη στάση του, πιστεύεται με μεγάλη πιθανότητα, ότι πρόκειται για προφήτη και ειδικά για τον Βαλαάγι ή τον Ησαΐα. Ο Βαλαάγι, μάντης της Μεσοποταμίας, προανήγγειλε σαφώς την έλευση του Μεσσία και ο Ησαΐας προφήτευσε την έλευση του Σωτήρα Χριστού, μιλώντας για μία Παρθένο που θα γινόταν μητέρα ενός γιου.

Κατά την περίοδο του πρώτου μισού του 4ου αιώνα συμβαίνει ή μετά-

βαση από τις σκηνές της προφητείας σε συνθέσεις πιο πραγματικές που ανακαλούν άμεσα την ένσάρκωση του Χριστού. Ως χαρακτηριστικά στοιχεία της απεικόνισης έχουν εκλεγεί, πέρα από το βρέφος, το βόδι και ο όνος. Τα δύο ζώα μη αναφερόμενα από τα ευαγγέλια, μνημονεύονται αντίθετα σε μερικά απόκρυφα κείμενα και κατά πρώτον από τον Ψευδο-Ματθαίο (κεφ. 14), όπου λέγεται ότι η Θεοτόκος, γέννησε το γιό της σε σπήλαιο, όπου αναπαύεται το βρέφος στη φάτνη (αναφερόμενη όμως στα ευαγγέλια).

Σε τοιχογραφία, σήμερα κατεστραμμένη, της κατακόμβης του Αγίου Σεβαστιανού στη Ρώμη, βόδι και όνος απεικονίζονταν δίπλα στο βρέφος. Σε ομάδα σαρκοφάγων και κατά προτίμηση στο κάλυμμα ή στα άκρωτήρια, αναγνωρίζεται ο Χριστός ξαπλωμένος σε καλάθι από λυγαριές, συχνά κάτω από μία στέγη. Παρόντα είναι και τα δύο ζώα, ενώ δεν εμφανίζονται πάντοτε ή Θεο-

τόκος και ἓνας βοσκός, πού ἀντίθετα ἀναγνωρίζονται, γιά παράδειγμα σέ μία σαρκοφάγο στή Μαντονα τῆς Β. Ἰταλίας. Στό ἀνώτερο μέρος τῆς σαρκοφάγου τῶν ἀποστόλων, πού ἐκτίθεται στή βασιλική τοῦ Ἁγίου Ἀμβροσίου στό Μιλάνο ἀναγνωρίζονται τὸ βόδι καὶ ὁ ὄνος, κοντὰ στό βρέφος, πλήρως σπαργανωμένο καὶ κείμενο στή φάτνη, χωρὶς ἄλλα πρόσωπα.

Ἄλλὰ καὶ στό ὑπόγειο τῆς S. Maria in Stelle, ὄχι μακριὰ ἀπὸ τὴ Verona στή σκηνή τῆς Γέννησης εἶναι παρόντα τὰ δύο εἰρηνοποιὰ ζῶα, ἀλλὰ λείπουν ἡ Θεοτόκος καὶ ὁ Ἰωσήφ, ἢ οἱ βοσκοί. Σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση, ἀντίθετα, παρατηρεῖται, ἐκτὸς σπανίων ἐξαιρέσεων, βόδι καὶ ὄνος νὰ

παρεμβάλλονται γενικὰ στὶς γνωστὲς ἀπεικονίσεις τῆς φάτνης, τὸ ἀντίθετο, ὅμως, μὲ τὰ ἄλλα πρόσωπα.

Ἡ παράσταση τοῦ Ἰωσήφ, φαίνεται ὅτι εἰσηλθε στὸν κατάλογο τῆς παλααιοχριστιανικῆς εἰκονογραφίας, ἀργά, καὶ ὄχι πάντοτε, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μόνο τοῦ 5ου αἰώνα. Ἡ ὑπαρξὴ τοῦ βιβλικοῦ αὐτοῦ προσώπου στὶς σκηνὲς τῆς Γέννησης τοῦ Χριστοῦ συνιστᾷ ἓνα ἄλλο στοιχεῖο τῆς θείας πρόνοιας γιὰ τὴ συμπλήρωση τῆς εἰκόνας τῆς ἁγίας οἰκογένειας καὶ γιὰ νὰ δηλωθεῖ ὁ ρόλος του ὡς νυμφίου καὶ θεωρούμενου πατέρα. Ἡ εἰκονογραφία του ἀρχίζει

προοδευτικὰ νὰ ἀναλαμβάνει συγκεριμένους τρόπους. Στὶς ἀνάγλυφες ἀπεικονίσεις τῆς καθέδρας τοῦ Μαξιμιανοῦ στή Ραβέννα, τοῦ 6ου αἰώνα, ὁ Ἰωσήφ παρίσταται προχωρημένης ἡλικίας, γενειοφόρος καὶ ντυμένος μὲ χιτῶνα καὶ ἱμάτιο. Στὰ ἀσημένια φιαλίδια τῆς Bobbio, τῆς Κάτω Ἰταλίας, τοῦ 6ου αἰώνα, ἀντίθετα, κατέχει μία διαφορετικὴ θέση ἀπὸ τὴ συνηθισμένη καὶ ἐμφανίζεται κάτω ἀπὸ τὴ σκηνὴ τῆς φάτνης, καθισμένος καὶ σκεπτικός. Σὲ παραστάσεις σαρκοφάγων φέρει ἔξωμο χιτῶνα, εἶναι ἀγένειος καὶ ἔχει νεανικὴ ἐμφάνιση.

Ἐπιστρέφοντας στὶς σκηνὲς τῆς φάτνης, ἀπὸ τὸ μισὸ σχεδὸν τοῦ 4ου αἰώνα πρὸ πάντων στή γλυπτικῇ, συναπεικονίζονται πολλὲς φορὲς οἱ σκηνὲς τῆς Γέννησης καὶ τῶν Θεοφανείων.

Ἀπὸ τὸν ψηφιδωτὸ διάκοσμο σπινίξει τὸ θέμα μὲ τὰ ἐπεισόδια ἀπὸ τὴ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ. Λαμπρὸ παράδειγμα ὅμως ἀποτελεῖ σχετικὴ ἀπεικόνιση στή θριαμβευτικὴ ἀψίδα τῆς βασιλικῆς τῆς S. Maria Maggiore τῆς Ρώμης, τοῦ 5ου αἰώνα. Σ' αὐτὸ ἀναγνωρίζεται ὁ Χριστός, καθισμένος σὲ θρόνο, διακοσμημένο μὲ πολύτιμους λίθους μὲ τὸ σταυρὸ στὸ κεφάλι, ἔχοντας στὶς πλάτες του τέσσερις ἄγγελοι, ἐνῶ ὑψηλὰ λάμπει τὸ ἄστρο. Δύο μάγοι πλησιάζουν γιὰ νὰ προσφέρουν τὰ δῶρα τους, ἐνῶ ἡ Θεοτόκος καθισμένη, θεωρεῖ σκεπτικῇ τὸ βρέφος της. Νὰ σημειωθεῖ, ὅτι ὅλη ἡ θριαμβευτικὴ ἀψίδα τῆς παραπάνω βασιλικῆς εἶναι ἐμπνευσμένη ἀπὸ τὴ Γέννηση καὶ τὴν παιδικὴ ἡλικία τοῦ Χριστοῦ. Πρόκειται γιὰ ἓνα σημαντικό χριστολογικὸ κύκλο κατὰ τὸν 5ο αἰώνα, πού διαδραμάτισε τὸ ρόλο του στὴν ἐξέλιξη τῆς μετέπειτα βυζαντινῆς εἰκονογραφίας τοῦ Χριστοῦ καὶ σκηνῶν τοῦ βίου του.

Η ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ Η ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ

Δημήτρη Μαυρίδη
Μηχανικού

Έχει πλέον αναγνωριστεί ότι η τοπικότητα, ή ενασχόληση με κάποιο συγκεκριμένο τόπο είναι ένας βασικός συντελεστής της ταυτότητας και της αυτογνωσίας. Σήμερα κυριαρχεί ένας συρμός και μία τάση για εξαφάνιση των τοπικών χαρακτηρισιστικών. Απαιτείται εξομοίωση λαών και περιβαλλόντων με πίεση στους πολιτισμούς, οι οποίοι δεν συμβιβάζονται με αυτό που επιβάλλεται από την παγκόσμια τάξη και τον λεγόμενο παγκόσμιο πολιτισμό. Οι ιδιαιτερότητες, το χαρακτηριστικό και οι πολιτισμικές ιδιομορφίες είναι, λοιπόν, αυτά τα πολύτιμα και αναντικατάστατα για πολλούς στοιχεία, τα οποία, πριν από μερικά χρόνια ο μοντερνισμός και σήμερα η λεγόμενη παγκοσμιοποίηση, θέτουν υπό αμφισβήτηση και ίσως υπό εξαφάνιση.

Η πόλη της Ξάνθης διαθέτει ορισμένα στοιχεία τα οποία έχουν, κατά τη γνώμη μας, μεγάλη σημασία στη σημερινή προβληματική, όπως ως "Έλληνες τή διαισθανόμαστε και όπως εμφανίζεται γενικότερα. Θέλουμε να πούμε, ότι στην Ξάνθη διατηρείται ένας έκτεταμένος οικισμός, αυτό που λέμε παραδοσιακό οικισμό, ο οποίος ίσως είναι ο μεγαλύτερος και καλύτερα διατηρούμενος παρόμοιος οικισμός στο χώρο της Βόρειας Ελλάδας. Αυτό όμως δεν είναι το μόνο. Ο οικισμός της Παλιᾶς Ξάνθης ίσως είναι το καλύτερα και

πληρέστερα διατηρούμενο δομημένο δείγμα της κοινοτικής οργάνωσης των Ελλήνων κατά την ύστερη Τουρκοκρατία, που διατηρείται στον έλλαδικό χώρο. Αφού βέβαια, έξω από τα ελληνικά σύνορα υπάρχει η Κωνσταντινούπολη.

Με την αντίληψη αυτή η πόλη της Ξάνθης είναι μία ιστορική μαρτυρία της ανόδου και του εκσυγχρονισμού των Ρωμηών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας κατά τον 19ο αιώνα, μία εποχή ακμής και ανόδου του Ελληνισμού γενικότερα, κατά την οποία εμφανίζεται πάλι η χαρακτηριστική στους Έλληνες οικουμενικότητα. Η Ξάνθη οικοδομείται μετά τους καταστρεπτικούς σεισμούς του 1829 πάνω στα ερείπια και με πυρήνα τις εκκλησίες, που υπήρχαν μάλλον από την εποχή της βυζαντινής Ξάνθειας.

Οι ρωμαίικοι πληθυσμοί της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας συγκροτούνται με βάση το θεσμό των κοινοτήτων γύρω από την Εκκλησία. Ταυτόχρονα υιοθετούν μία αντίληψη για τον εκσυγχρονισμό, κατά την οποία οι ιδιαιτερότητές τους παραμένουν σε συμφωνία με την παράδοση. Αυτό είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον και εξόχως επίκαιρο.

Οι Ρωμηοί γίνονται φορείς του εκσυγχρονισμού της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και ανέρχονται για να αποτελέσουν, σε λίγες δεκαετίες, ένα μεγάλο τμήμα της αστικής τάξης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Οι

Ρωμηοί φτάνουν νά ἐλέγχουν, κατά τό τέλος τοῦ 19ου αἰώνα, σημαντικά οικονομικά μεγέθη, ὅπως τό εἰσαγωγικό καί ἐξαγωγικό ἐμπόριο, τή μεταποίηση καί τό τραπεζικό σύστημα, ἐνῶ τό 1912 ἀποτελοῦν τό 13% τοῦ πληθυσμοῦ τῆς αὐτοκρατορίας, ἔχοντας δυσανάλογα μεγάλη οικονομική ἰσχύ σέ σχέση μέ τούς ἀριθμούς τους. Στήν πόλη τῆς Ξάνθης κυριαροῦν ἀπόλυτα καί ἐλέγχουν τήν κατεργασία καί τό ἐμπόριο τοῦ καπνοῦ. Παρά τοῦτο, ἐντυπωσιακή εἶναι ἡ ἀρμονική συμβίωση στήν πόλη, ὅπως καί ἡ συνύπαρξη διαφόρων ἐθνοτικών ομάδων. Οἱ Ρωμηοί δημιουργοῦν ἕνα ἐμπορικό, βιομηχανικό, οικονομικό καί ἀστικό κέντρο καί ἀνοικοδομοῦν τήν πόλη ὡς ἕνα χαρακτηριστικό οἰκισμό ἐπηρεασμένο ἀπό τίς δυτικές αἰσθητικές ἀντιλήψεις κατά τήν περίοδο τῆς μπέλ ἐπὸκ.

Ἡ συνύπαρξη ἀρχιτεκτονικῶν ρυθμῶν ἀπό τή Δύση καί τήν Ἀνατολή, ὁ ἐκλεκτικισμός καί ἡ μίμηση τῶν ἀστικῶν προτύπων τῆς Κωνσταντινούπολης καί τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης εἶναι καί σήμερα ἐμφανή στόν προστατευόμενο διατηρητέο οἰκισμό τῆς Παλιάς Ξάνθης. Πρόκειται γιά ἕνα οἰκισμό κτισμένο κυρίως μετά τό 1870 ἀπό Ἡπειρώτες καί Μακεδόνες μαστόρους, οἱ ὁποῖοι μεταφέρουν τίς κατά παράδοση μορφές τῆς Ἡπείρου καί τῆς Μακεδονίας, ἀλλά καί πραγματοποιοῦν ἐντυπωσιακές κατασκευές σέ σχέδια ξένων ἀρχιτεκτόνων. Ἡ αἴγλη τῶν μορφῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης πρὸς τήν ὁποία προσβλέπουν οἱ κοσμοπολίτες ἔμποροι τοῦ καπνοῦ, ὅπως καί ἡ γοητεία τοῦ νεοκλασικισμοῦ τοῦ ἐλεύθερου Ἑλληνικοῦ Βασιλείου μεταφέρεται στίς ἀρχιτεκτονικές μορφές τῶν νέ-

ων κτισμάτων. Αὐτό πού σήμερα σώζεται μένει, σέ μεγάλο βαθμό, ἄθικτο χάρη στίς προσπάθειες ὀρισμένων ἀνθρώπων, ἀλλά καί χάρη στή συνείνεση τῶν κατοίκων τῆς πόλης.

Εἶναι, λοιπόν, ἡ Παλιά Ξάνθη ἕνα δομημένο παράδειγμα ἐλληνικῆς ζωῆς, τό ὁποῖο δέν ἐξαφανίστηκε, ὅπως ἔγινε σέ ἄλλες πόλεις τοῦ βορειοελλαδικοῦ χώρου ἢ γενικότερα τῆς Ἑλλάδας. Μετά τήν οικονομική ἀπογείωση τῆς χώρας, κατά τό δεύτερο μισό τοῦ 20ου αἰώνα, τό ἤδη δομημένο περιβάλλον στίς ἐλληνικές πόλεις ἀνοικοδομήθηκε ἐκ νέου καί ἔχασε τά παραδοσιακά χαρακτηριστικά του μέ τή δημιουργία ἑνός χώρου, ὁ ὁποῖος συχνά ἔχει τό χαρακτήρα τοῦ μή-τόπου. Δηλαδή, δέν διαθέτει ἰδιαίτερα πολιτιστικά καί αἰσθητικά χαρακτηριστικά καί δέν μπορεῖ νά ἐσωτερικευθεῖ. Ἦδη, ὁμως, βρισκόμαστε σέ μία κατάσταση, στήν ὁποία οἱ ἰδιαιτερότητες καί τά πολιτισμικά χαρακτηριστικά γίνονται πάλι ἀξίες καί αἰτήματα ἀναγέννησης.

Γιά τήν πόλη τῆς Ξάνθης ἡ ὕπαρξη ἑνός τόσο ἐκτεταμένου καί σημαντικοῦ οἰκισμοῦ εἶναι ἕνα πλεονέκτημα καί ἕνας πλοῦτος, ὁ ὁποῖος ἴσως δέν εἶναι γνωστός στόν εὐρύτερο ἐλληνικό χῶρο. Εὐτυχῶς ὑπάρχουν εὐαίσθητοι ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι αισθάνονται τήν ἀνάγκη νά ἀποτυπώσουν τόν χαρακτήρα τῆς πραγματικότητας αὐτῆς καί νά τήν περιγράψουν. Ἀναφερόμαστε στίς ἐκδόσεις πού ἀφοροῦν τήν ἱστορία, τήν περιγραφή καί τήν ἔκφραση τῆς πόλης, οἱ ὁποῖες πιστοποιοῦν καί ἕνα χαρακτηριστικό δυναμισμό τῆς πόλης αὐτῆς.

ΘΝΛ ΤΟΤΡΛΗΜΟΡΟ ΟΤΗΝ ΛΙΟΞΛΙΝΖΡΟΙΛ

Ἄρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανου
Ἱεροκήρυκος

Πρὶν ἀπὸ 24 αἰῶνες καὶ συγκεκριμένα τὸ 332 π.Χ. ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἔκτισε τὴν ὁμώνυμη πόλη μέ πολεοδομικά σχέδια τοῦ Δεινοκράτη στίς μεσογειακές ἀκτές τῆς Αἰγύπτου. Τό 43 μ.Χ. ὁ Εὐαγγελιστής Μᾶρκος ἴδρυσε τὴν Ἀλεξανδρινή Ἐκκλησία. Αὐτὴν τὴν περιάκουστη πόλη καὶ ἔδρα τοῦ Παλαίφατου καὶ Ἀποστολικοῦ Πατριαρχείου ἐπισκεφθήκαμε γιὰ ἓνα τετραήμερο μέ τὴν εὐκαιρία τῆς ἀνάδειξης τοῦ 116ου Πάπα καὶ Πατριάρχου κ.κ. Θεοδώρου τοῦ Β΄.

Τίς πρῶτες πρωινές ὥρες τῆς 29ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ἀντικρούζουμε ἀπὸ ἀέρος τὴν πάμφωτη μεσογειακή μεγαλούπολη πού θά μᾶς προσφέρει τή ζεστή φιλοξενία τῆς.

Μετά ἀπὸ ὀλιγόωρη ἀνάπαυση μέ βαθιά συγκίνηση ἀτενίζουμε τοὺς θόλους τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Σάββα, ὅπου καὶ ἡ προσωρινή ἔδρα τοῦ Πατριαρχείου. Προσκυνοῦμε στό καθολικό καὶ ὁ Μακαριώτατος Προκαθήμενος καὶ Καθηγούμενός τῆς μᾶς ὑποδέχεται φιλόστοργα. Ἄπλους, ζεστός, ἐγκάρδιος, ὅπως τόν πρωτογνωρίσαμε στήν Ξάνθη ὡς Μητροπολίτη Καμερουν. Πρὶν λίγες μόνον ἡμέρες εἶχε ἐνθρονιστεῖ μέ λαμπρότητα, παρουσία τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, ἐκπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Αἰγυπτιακῆς κυβερνήσεως, πολιτικῶν καὶ διπλωματικῶν ἀξιωματούχων καὶ πολυπληθῶν ἀντιπροσωπειῶν ὄλων τῶν ὀρθοδόξων πρεσβυγενῶν Πατριαρχείων καὶ αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, μέσα σέ φρενίτιδα ἐνθουσιασμοῦ καὶ ζωηρῶν ἐκδηλώσεων ἀγάπης τῶν Ἑλλήνων ὁμογενῶν καὶ χιλιάδων προσκυνητῶν ἀπὸ τῆ μεγαλόνησο Κρήτη.

Ὁ ἐκάστοτε Πατριάρχης τυγχάνει

φορέας μᾶς πολύτιμης παράδοσης πού ἐκπηγάζει ἀπὸ τὴν ἀναρίθμητη χορεία τῶν Ἁγίων πού ἀνέδειξε ἡ Ἀλεξανδρινή Ἐκκλησία. Ὁ ἄρτι ἐκλεγείς Προκαθήμενος κοσμεῖται μέ Χριστοθέλητη ταπεινωση καὶ ἀνεπιτήδευτη ἀπλότητα, προσόντα πού ξεδιπλώνουν καὶ τίς πλέον ἐσωστρεφεῖς καὶ ἐπιφυλακτικῆς καρδιῆς καὶ ἴσταται στιβαρός πηδαλιούχος καὶ ἀνύστακτος φύλακας τοῦ σκάφους τῆς Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Μακαριώτατος μᾶς φιλοξένησε μέ ἀρχοντική ἀγάπη στήν μεγάλη αἴθουσα τῆς Μονῆς καὶ μᾶς παρέθεσε γεῦμα στήν Πατριαρχική τράπεζα. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας προσφώνησε μέ λόγους σεβασμοῦ καὶ τιμῆς τόν Πατριάρχη καὶ τοῦ ἐπέδωσε βαρῦτιμο ἀρχιερατικό ἐγκόλπιο ἐκ μέρους τοῦ γραφείου ἐξωτερικῆς ἱεραποστολῆς τῆς Μητροπόλεως μας.

Τό Σάββατο 30 Ὀκτωβρίου ὁ Ἐπίσκοπός μας καὶ οἱ κληρικοί τῆς συνοδίας του μετεῖχαν τῆς πρώτης Πατριαρχικῆς Θείας Λειτουργίας κατὰ τὴν ὁποία χειροτονήθηκε ὁ νέος Ἐπίσκοπος Γκάνας κ. Δαμασκηνός. Πρὶν τὴν ἀπόλυση ἔδωσε τό Μεγάλο Μήνυμα ὁ νεοεκλεγείς Μητροπολίτης Καμερουν κ. Γρηγόριος. Σέ κλίμα βαθιάς συγκίνησης καὶ κατάνυξης ὁ Ποιμέναρχης μας ἀπτήθυνε πρὸς τόν Μακαριώτατο ἐμπνευσμένη προσλαλιά, διερμηνεύοντας τά αἰσθήματα τοῦ βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀνυποκρίτου ἀγάπης τοῦ πληρώματος τῆς τοπικῆς μας ἐκκλησίας καὶ δεσμεύτηκε γιὰ τὴν μελλοντική περαιτέρω στήριξη τοῦ Πατριαρχείου, μέρος τῆς ὁποίας ὑλοποιήθηκε μέ τὴν ἀνέγερση τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος στό βόρειο Καμερουν.

Τὴν Κυριακὴ 31 Ὀκτωβρίου συλλειτουργήσαμε μὲ τὸν Πατριάρχη καὶ παρεπιδημούντες Ἀρχιερεῖς τοῦ θρόνου στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίων Ἀναργύρων στό προάστιο Ἀμπουκίρ καὶ στή συνέχεια γευματίσαμε στό παραθαλάσσιο ἑλληνικό ἐστιατόριο Ζεφύριο. Ἡ πανήγυρις τοῦ ναοῦ ὑπῆρξε κοσμοβριθής καὶ λαμπρά.

Τὴν Δευτέρα 1 Νοεμβρίου κατευθυνθήκαμε στό Κάιρο. Στή Δυτικὴ εἴσοδο τῆς Αἰγυπτιακῆς πρωτεύουσας τό βλέμμα τοῦ ἐπισκέπτη αἰχμαλωτίζεται ἀπό τίς ἐντυπωσιακές πυραμίδες. Δεύτερος σταθμός ἡ ἱερά μονή τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στό Παλαιό Κάιρο ὅπου καὶ οἱ τάφοι τῶν Πατριαρχῶν. Προσκυνήσαμε στό ἐπιβλητικό καθολικό τὰ ἱερά λείψανα τοῦ Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου καὶ μὲ δέος ἀτενίσαμε τὰ φορικτὰ φονικά ὄργανα πού χρησιμοποιήθηκαν στό μαρτύριό του. Καθηκόντως τελέσαμε ἱερό τρισάγιο ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ μαρτυρικῶς καὶ ἀδοκῆτως τελειωθέντος Πατριάρχου Πέτρου. Ζωηρὴ ἐντύπωση μᾶς προκαλοῦν τὰ πηγαία δάκρυα τοῦ καλοκάγαθου Αἰγυπτιώτου φύλακος, ἀδιάφραστη μαρτυρία τοῦ πόσο ἀγαπήθηκε ἀπὸ τό ποίμνιο του ὁ προσφυῶς ἀποκληθεῖς “Πατριάρχης τῶν ἔργων”. Ὁ Προϊστάμενος τῆς μονῆς (Ἡγούμενος εἶναι ὁ ἐκάστοτε Πατριάρχης) Σεβ. Μητροπολίτης Τριπόλεως κ. Θεοφύλακτος μᾶς ὑποδέχθηκε μὲ φιλόφρονα αἰσθήματα καὶ μᾶς ἐνημέρωσε γιὰ τὴν ἱστορία καὶ τὴν σημερινή κατάσταση τοῦ ἀνακαινισθέντος μοναστηριοῦ πού ἀποτελεῖ πόλο ἑλξης χιλιάδων προσκυνητῶν, χριστιανῶν καὶ μουσουλμάνων. Ἀργὰ τό μεσημέρι, ταλαιπωρημένοι ἀπὸ τό ἄνευ περιγραφῆς κομπούζιο πού ἐπικρατεῖ στοὺς δρόμους τοῦ Καΐρου, φθάνουμε στήν Πατριαρχικὴ Ἐπιτροπεία Καΐρου. Στὴν εὐρύχωρη αὐλὴ δεσπόζει ὁ μεγαλοπρεπὴς Καθεδρικός Πατριαρχικός ναός τοῦ Ἁγίου Νικολάου πού ἀνακαινίζεται μὲ δαπάνες

τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου. Παραπλεύρως βρῖσκεται τό ταπεινὸ καὶ ἀπέριπτο κελλί τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου. Ἐκεῖ ὁ Ἅγιός μας δέχθηκε μὲ ὑπομονή, ἀνεξικακία καὶ καρτερία τὰ φαρμακερὰ βέλη τῆς συκοφαντίας. Ὁ Πατριαρχικός ἐπίτροπος, Σεβ. Μητροπολίτης Καρθαγένης κ. Ἀλέξιος μὲ τοὺς ἄξιους κληρικούς συνεργάτες του, μᾶς ξεναγοῦν καὶ δεξιώνονται μὲ περισσή ἀγάπη καὶ ἀναφέρονται στό μεγαλόπνοο ἀνακαινιστικό ἔργο πού ἐπιτελεῖται στήν ἐπιτροπεία.

Τό βράδυ στήν Πατριαρχικὴ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Σάββα λαμβάνουμε τὴν τελευταία Πατριαρχικὴ εὐλογία. Ὁ Πατριάρχης μᾶς ἐκμυστηρεῦται τὰ ὄνειρα, τοὺς εὐγενεῖς πόθους, τίς ἱερές αγωνίες του ὅπως διαφάνηκαν στὸν ἐνθρονιστήριο λόγο του. Ἀμετακίνητος στόχος του ἡ συντήρηση τοῦ ἐναπομείναντος ἑλληνόφωνου ποιμνίου, ὁ εὐαγγελισμὸς τῶν ἀφρικανικῶν ἐθνοτήτων, ἡ γιγάντωση τῆς ὀρθόδοξης παρουσίας πού συνδέεται ἀναπόδραστα μὲ τὴν ἱεραποστολικὴ ἐργασία καὶ παρουσία τῶν στελεχῶν τοῦ Πατριαρχείου. Τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας δοκιμάστηκε στὰ μέσα τοῦ περασμένου αἰῶνος ἀπὸ ποικίλες ἱστορικές καὶ γεωπολιτικές ἀνακατατάξεις πού προκάλεσαν τὴ φυλορροή τοῦ ἀπόδημου Ἑλληνισμοῦ τῆς νειλόρουτης χώρας. Παραμένει ὁμως τηλαυγὴς Φάρος πού ἐξακτινώνει πρὸς κάθε κατεύθυνση τό φῶς τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τὴν πύρινη φλόγα τῆς ὀρθόδοξης πίστεως.

Οἱ ἐμπειρίες πού ἀποκομίσαμε θὰ μείνουν ἀνεξίτηλα χαραγμένες στὴ μνήμη μας. Ἐλπίζουμε μὲ τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν εὐλογία τοῦ σεμνοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου νὰ τίς ἀνανεώσουμε στήν ἀνατολή τοῦ νέου ἔτους μὲ τὰ προγραμματισμένα ἐγκαίνια τοῦ ἱεροῦ ναοῦ στό Καμερόν.

ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΑΝΙΚΟ ΈΡΓΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

Ἀρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη
Ἱεροκήρυκος

5η Συνάντηση Νεολαιῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Βορείου Ἑλλάδος

Τό διήμερο 2 καί 3 Ὀκτωβρίου 2004 πραγματοποιήθηκε στίς Κατασκηνώσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, στό χωρο τοῦ προσκυνήματος Ἁγίου Γεωργίου Δρυμῆς Ξάνθης, ἡ 5η Συνάντηση Νεολαιῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Βορείου Ἑλλάδος, μέ θέμα: “Ὁ ὀρθόδοξος νέος στή σύγχρονη ἐποχή”. Τή συνάντηση εὐλόγησαν μέ μηνύματα πού ἀπέστειλαν ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος καθώς καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος.

Ἡ συνάντηση περιελάμβανε 2 εισηγήσεις. Πρῶτος εισηγητής, τό Σάββατο 2 Ὀκτωβρίου, ἦταν ὁ π. Χριστόδουλος Μπίθας, πτ. Οἰκονομικῶν καί Θεολογίας, Ἐφημέριος τοῦ Ἱ.Ν. Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μοσχάτου καί συνεργάτης στό Νεανικό Ἔργο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τό θέμα: “Ὁρθόδοξος νέος σήμερα: συντήρηση ἢ πρωτοπορία;”, καί ἔδωσε ἀφορμές γιά δημοουργικό διάλογο μεταξύ τοῦ ἀκροατηρίου, ἀφοῦ ἄγγιξε πλευρές τῆς ἐκκλησιαστικῆς πραγματικότητας πού συνήθως προτιμοῦμε νά μήν ἀγγίζουμε.

Ἡ δεύτερη εἰσήγηση ἔγινε τήν Κυριακή 3 Ὀκτωβρίου μέ εισηγητή τόν κ. Ἀθανάσιο Παπαθανασίου, Καθηγητή τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν καί Ἀρχισυντάκτη τοῦ γνωστοῦ θεολογικοῦ περιοδικοῦ “Σύναξη”, ὁ ὁποῖος εἰσηγήθηκε τό θέμα: “Ὁ Θεός στό τσεπάκι μας;”. Μέ γλαφυρό τρόπο καί ζωντανό λόγο, ἀναφέρθηκε σέ σύγ-

χρονα κοινωνικά προβλήματα καί στήν εὐθύνη τοῦ χριστιανοῦ ἀπέναντι σ’ αὐτά, ἀνατρέχοντας στήν ἀγιογραφική καί πατερική παράδοση.

Στό διάλογο πού ἀκολούθησε, ἐκτός ἀπό τούς ἀντιπροσώπους τῶν Μητροπόλεων, παρεμβάσεις ἔκανε καί ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ.κ. Παντελεήμων, ὁ ὁποῖος μετέδωσε ἐμπειρίες ἀπό τήν πολύχρονη ποιμαντική του διακονία.

Κατά γενική ὁμολογία τῶν συμμετεχόντων ἡ ἐφετινή 5η Συνάντηση ἦταν ἡ πλέον ἐπιτυχῆς ὄλων καί αὐτό μᾶς δίνει τό κουράγιο νά συνεχίσουμε, ἄν θέλει ὁ Θεός, τή διοργάνωσή της.

Ἐποδοχή φοιτητῶν

Τήν Πέμπτη 18 Νοεμβρίου ὁ Ὁργανισμός Νεότητος καί Πολιτισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας διοργάνωσε Ἐποδοχή Πρωτοετῶν Φοιτητῶν στό Κέντρο Νεότητος τῆς Μητροπόλεως. Ὁ Σεβασμιώτατος καί οἱ συνεργάτες τοῦ Νεανικοῦ ἔργου ὑποδέχθηκαν τούς φοιτητές παραθέτοντας δεξίωση τήν ὁποία ἀκολούθησε συζήτηση.

Ἡ ὑποδοχή τῶν πρωτοετῶν φοιτητῶν σήμανε καί τήν ἀπαρχή μιᾶς καινούργιας Φοιτητικῆς Σύνταξης. Ἡ Σύνταξη αὐτή πραγματοποιεῖται κάθε Πέμπτη στίς 8:00 μ.μ. στό Κέντρο Νεότητος στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Βλασίου Ξάνθης (Βενιζέλου 14) καί στοχεύει νά ἀνταποκριθεῖ στίς ἰδιαίτερες ἀνάγκες τῆς φοιτητικῆς κοινότητας. Παράλληλα συνεχίζεται καί ἡ Σύνταξη νέων ἐπιστημόνων - ἐργαζομένων κάθε Δευτέρα στίς 8:00 μ.μ. στόν ἴδιο χωρο.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐπιμέλεια:
Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη
Ἱεροκήρυκος

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΞΑΝΘΗΣ

Τά Ἐλευθερία της γιόρτασε καί φέτος ἡ πόλη τῆς Ξάνθης, τό διήμερο 3 καί 4 Ὀκτωβρίου, μέ τίς ἀπό ἐτών καθιερωμένες ἐκδηλώσεις τῆς ὑποδοχῆς τῆς Ἱερᾶς εἰκόνας τῆς Παναγίας Ἀρχαγγελιωτίσσης, τόν Πανηγυρικό Ἑσπερινό, τήν πολυαρχιερατική Θεία Λειτουργία, τή Δοξολογία καί τήν Παρέλαση. Στίς ἐκδηλώσεις συμμετείχαν, προσκεκλημένοι τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας, οἱ Σεβ. Μητροπολίται: Καπιτωλιάδος κ. Ἡσύχιος καί Σταυροπηγίου κ. Ἀλέξανδρος.

ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνήλθε, ἀπό 5 ἕως 8 Ὀκτωβρίου στήν Ἀθήνα, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τό Ἀνώτατο αὐτό Συνοδικό ὄργανο ἐπιλήφθηκε διαφόρων ζητημάτων καί προχώρησε στήν ἐκλογή νέων Μητροπολιτῶν γιά τίς χρεώουσες Μητροπόλεις Ἀλεξανδρουπόλεως καί Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως. Νέοι Ἱεράρχες ἀναδείχθηκαν οἱ ἕως τότε Πρωτοσύγκελλοι τῶν ὡς ἄνω Ἱερῶν Μητροπόλεων Πανοσιολ. Ἀρχιμαν-

δρῖται Ἀνθιμος Κουκουρίδης καί Βαρνάβας Τύρης. Στίς ἐνθρονίσεις τους, πού τελέσθηκαν μέ κάθε ἐπισημότητα, στήν Ἀλεξανδρούπολη στίς 5 Νοεμβρίου καί στήν Νεάπολη Θεσσαλονίκης στίς 7 Νοεμβρίου παρέστη καί ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ.κ. Παντελεήμων.

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Τήν Κυριακή 10 Ὀκτωβρίου, ὁ Σύλλογος τῶν ἐν Ἀθήναις Ξανθιωτῶν γιόρτασε τήν ἐπέτειο τῶν Ἐλευθεριῶν τῆς Ξάνθης στήν πόλη τῶν Ἀθηνῶν, μέ Θεία Λειτουργία καί Δοξολογία στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Γεωργίου Καρύκη, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ.κ. Παντελεήμονος. Ἀκολούθησε ἐπετειακή ἐκδήλωση στό Πολιτιστικό Κέντρο τοῦ Συλλόγου.

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

Συμπληρώθηκαν φέτος ἑκατό χρόνια ἀπό τήν ἔναρξη τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνα (1904-2004) καί τόν ἡρωϊκό θάνατο τοῦ πρωτομάρτυρα Παύλου Μελά (13/10/1904). Ἡ Ἱερά Σύνοδος

διοργάνωσε σειρά έορταστικῶν ἐκδηλώσεων τό τετράημερο 14-17 Ὀκτωβρίου στούς τόπους ὅπου ἔδρασε καί θυσίασε τή ζωή του ὑπέρ πίστεως καί πατριδος ὁ Παῦλος Μελάς σέ συνεργασία μέ τίς τοπικές Ἱερές Μητροπόλεις Καστορίας καί Φλωρίνης, Πρεσπῶν καί Ἑορδαίας. Τῶν έορταστικῶν ἐκδηλώσεων προέστη ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος, συνοδευόμενος ὑπό τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ξάνθης καί Περιθεωρίου κ.κ. Παντελεήμονος καί πλειάδος Ἱερορχῶν.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΗΧΗΤΕΣ

Στίς 22 Ὀκτωβρίου στό Κέντρο Νεότητος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας εἶχε συνάντηση μέ τούς Ἱεροκήρυκες, τούς Θεολόγους-Κληρικούς καί τά στελέχη τοῦ κατηχητικοῦ ἔργου. Στή συνάντηση ἔγινε ἀναφορά στήν ἀξία καί τίς μεθόδους τοῦ κατηχητικοῦ ἔργου καί δόθηκαν κατευθύνσεις γιά τήν πνευματική οἰκοδομή τῶν πιστῶν καί τῆς νεότητας εἰδικότερα.

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΑΓΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΑΔΕΛΦΟΘΕΟΥ

Τελέσθηκε τήν 23η Ὀκτωβρίου ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη μας ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, τήν ἡμέρα τῆς ἐτήσιας μνήμης του στόν Καθεδρικό Ναό. Πλήθος πιστοῦ λαοῦ προσήλθε στήν Θεία Λειτουργία καί μετέλαβε τῶν ἀχράντων μυστηρίων.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Τετράημερη επίσκεψη στό παλαίφατο Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας πραγματοποίησε ἀπό 29 Ὀκτωβρίου ἕως 1 Νοεμβρίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας,

συνοδευόμενος ἀπό πενταμελή ἀντιπροσωπεῖα κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως. Σκοπός τῆς ἐπισκέψεως αὐτῆς ἡ ὑποβολή συγχαρητηρίων εὐχῶν στήν Α.Θ.Μ. τόν Πάπα καί Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικήs κ.κ. Θεόδωρον Β΄.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας προσεκάλεσε τόν Μακαριώτατο νά ἐπισκεφθεῖ τήν Ἱερά Μητρόπολή μας, ἀπό τήν ὁποῖα ἔλκει τήν καταγωγή του ἐκ μητρὸς.

Ὁ Μακαριώτατος ἐξελέγη παμψηφεῖ ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, τήν 9η Ὀκτωβρίου, εἰς διαδοχήν τοῦ προσφάτως ἐκδημήσαντος Πατριάρχου κυροῦ Πέτρου.

ΒΡΑΒΕΥΣΗ

ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΩΝ

Στά πλαίσια τῆς Παγκόσμιας Ἡμέρας τῶν Ἀτόμων μέ Εἰδικές Ἀνάγκες, τήν Τρίτη 3 Δεκεμβρίου, πραγματοποιήθηκε τιμητική ἐκδήλωση στό Ψυχολογικό Κέντρο Ξάνθης στό ὁποῖο προεδρεύει ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ.κ. Παντελεήμων, στήν ὁποῖα βραβεύτηκαν οἱ Παραολυμπιονίκες Παναγιώτης Καρασερίδης καί Μαρία Καλπακίδου πού κατάγονται ἀπό τήν περιοχὴ μας καί διακρίθηκαν στήν πρόσφατη Παραολυμπιάδα τοῦ Σεπτεμβρίου στήν Ἀθήνα.

Τῆς ἐκδηλώσεως προηγήθηκε Ἀρτοκλασία στόν Ἱερό Ναό τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας παρουσία τῶν Ἀρχῶν τοῦ Νομοῦ καί τῶν μελῶν τῶν Συλλόγων ΑΜΕΑ τῆς περιοχῆς μας.

Ο ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΒΕΡΟΙΑ, ΤΗΝ ΠΑΤΡΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟ

Τήν Κυριακή 7 Νοεμβρίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας μετέβη στήν Βέροια, προσκεκλημένος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Βεροίας, Ναούσης καί Καμπανίας

κ. Παντελεήμονος καί συμμετείχε στό Ἀρχιερατικό Συλλεiturογο πού τελέσθηκε στόν Ἱερό Ναό Ἀγίου Ἀντωνίου, πολιούχου Βεροίας, προεξάρχωντος τοῦ Μακαριωπάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου, ἐπί τῆ ἑκατονταετηρίδι τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ. Τό διήμερο 29 καί 30 Νοεμβρίου μετέβη στήν Πάτρα, γιά τίς ἑορταστικές ἐκδηλώσεις ἐπί τῆ μνήμη τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου, πολιούχου Πατρῶν, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πατρῶν κ. Νικοδήμου. Παράλληλα ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας ἄσκησε τά Συνοδικά του καθήκοντα, συμμετέχοντας στίς μηνιαῖες συνεδριάσεις τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν μηνῶν Ὀκτωβρίου, Νοεμβρίου καί Δεκεμβρίου ὡς Ἀντιπρόεδρος κατά τήν τρέχουσα Συνοδική Περίοδο.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ

Τά στέλεχη καί οἱ νέοι τῶν νεανικῶν συνάξεων καί τῶν κατηχητικῶν σχολείων τῆς πόλεως μας, πραγματοποίησαν, τήν Παρασκευή 17 Δεκεμβρίου, μέ ξεχωριστή ἐπιτυχία, Χριστουγεννιάτικη γιορτή στό Πνευματικό Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Τό πλούσιο πρόγραμμα ἐνθουσίασε γονεῖς καί παιδιά καί ἄφησε ἄριστες ἐντυπώσεις καί ὑποσχέσεις γιά τό μέλλον.

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ ΙΕΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

Συνεχίζεται ἡ προσπάθεια τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως στόν τομέα τῆς ἐθελοντικῆς αἰμοδοσίας. Στίς 20 Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε ἡ ἐτήσια αἰμοδοσία τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, ἐν ὄψει τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων, ἑορτῆς ἀγάπης καί προσφορᾶς πρὸς τόν συνάνθρωπο. Οἱ μονάδες αἵματος πού συγκεντρώθηκαν ἐμπλούτισαν τό ἀπόθεμα τῆς τράπεζας αἵματος τῆς

Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως πού λειτουργεῖ στό Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομεῖο.

ΕΚΔΟΣΗ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΤΣΕΠΗΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Ξάνθης καί Περιθεωρίου προχώρησε στήν ἔκδοση καλαίσθητου Ἡμερολογίου τσέπης, ἀφιερωμένου στήν παλιά Πόλη τῆς Ξάνθης καί στούς Ἱερούς τῆς Ναοῦς. Περιέχει ἐνδεικτικές φωτογραφίες ἀπό τίς Ἐκκλησίες καί τά σοκάκια τῆς Παλιάς Ξάνθης καί ἄρθρα μέ πλούσιο ἱστορικό ὕλικό.

Ἐπίσης τό Κέντρο Νεότητος καί Πολιτισμοῦ σέ συνεργασία μέ τόν ΟΚΑΝΑ, προχώρησε στήν ἔκδοση Ἡμερολογίου γιά τοὺς μαθητές μέ κείμενα σχετικά μέ τήν πρόληψη τῶν ναρκωτικῶν πού διανεμήθηκε δωρεάν στά σχολεῖα τῆς περιοχῆς μας.

ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟ ΕΥΧΕΛΑΙΟ

Τό μυστήριο τοῦ Ἱεροῦ εὐχελαίου τελέσθηκε ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη μας στόν Ἱερό Ναό Παναγίας Πανσολύπτης Νοσοκομεῖου Ξάνθης, τήν Τετάρτη 22 Δεκεμβρίου, χάριν τῶν ἀσθενῶν, ἱατρῶν, νοσηλευτῶν καί λοιποῦ προσωπικοῦ τοῦ Νοσοκομεῖου μας πρὸς παραμυθία καί ἀγιασμό τίς παραμονές τοῦ Ἀγίου Δωδεκαημέρου.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΕΣ ΝΕΩΝ ΚΛΗΡΙΚΩΝ

Κατά τό παρελθόν τρίμηνο τέσσερις νέοι κληρικοί ἐντάχθηκαν στίς τάξεις τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου. Πρόκειται γιά τοὺς: π. Ἰωάννη Κοῦκο πού χειροτονήθηκε πρεσβύτερος τήν 18η Δεκεμβρίου, π. Βλάσιο Γεωργιάδη πού χειροτονήθηκε διάκονος τήν 3η Ὀκτωβρίου καί πρεσβύτερος τήν 9η Νοεμβρίου, π. Νικόλαο Παπαδόπουλο πού χειροτονήθηκε διάκονος τήν 24η Ὀκτωβρίου καί πρεσβύτερος τήν 28η Ὀκτωβρίου καί τόν π. Λάζαρο Ταχτσίδη πού χειροτονήθηκε διάκονος τήν 25η Δεκεμβρίου. Ἡ ΔΙΑΚΟΝΙΑ εὐχεται σέ ὅλους καλή δύναμη, θεῖο φωτισμό καί νά εὐαρεστήσουν “Θεῷ καί ἀνθρώποις”.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2004

● ΜΗΝΥΜΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ <i>Σεβ. Μητροπολίτου Ξάνθης</i> <i>κ.κ. Παντελεήμονος</i>	1
● Ο ΥΠΝΟΣ ΤΩΝ ΑΓΑΠΗΤΩΝ <i>Ἀρχιμ. Ἀθηναγόρου Καραματζάνη</i>	3
● Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ <i>Ἀρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη</i>	5
● ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ: ΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΧΡΕΟΣ <i>Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μοΐκανου</i>	7
● ΔΟΥΛΟΙ Ἡ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ <i>Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη</i>	9
● Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ ΕΣΤΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ <i>Δημητρίου Α. Μαυρίδη</i>	10
● ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΘΛΗΣΗ <i>Ἀρχιμ. Παύλου Ἰωάννου</i>	12
● Ο ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ <i>Νικολάου Φωτιάδη, Ἀντίγου ἐ.ἀ.</i>	14
● Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΥΠΑΠΑΝΤΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ <i>Γεωργίου Χρ. Τσιγάρα</i>	15
● ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ <i>Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη</i>	17
● ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ <i>Εὐεργετινός</i>	20
● ΜΗΝΥΜΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ <i>Σεβ. Μητροπολίτου Ξάνθης</i> <i>κ.κ. Παντελεήμονος</i>	21
● Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ ΚΑΙ ΟΙ ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ <i>Δημητρίου Α. Μαυρίδη</i>	23
● ΤΟ ΔΑΝΕΙΟ <i>Ἀρχιμ. Ἀθηναγόρου Καραματζάνη</i>	24
● ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗ “ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ” ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΛΛΕΣ <i>Ἀρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη</i>	27
● ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ <i>Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη</i>	28
● Ο ΑΠΑΓΧΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Ε΄ <i>Νικολάου Φωτιάδη</i>	29
● ΑΓΙΟΣ ΣΑΒΒΑΣ Ο ΝΕΟΣ Ο ΕΝ ΚΑΛΥΜΝΩ <i>Ἀρχιμ. Στεφάνου Κατέ</i>	30
● ΧΑΙΡΕ ΣΙΩΝ ΑΓΙΑ <i>Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μοΐκανου</i>	33
● ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ <i>Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη</i>	37
● ΜΗΝΥΜΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΜΑΘΗΤΙΩΣΑ ΝΕΟΛΑΙΑ <i>Σεβ. Μητροπολίτου Ξάνθης</i> <i>κ.κ. Παντελεήμονος</i>	41

● ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΙΣ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΞΑΝΘΗΣ ΕΝ ΤΗ ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ Δ. Ι. ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	43
● ΜΝΗΜΗ ΠΑΠΑ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ Ζ΄ <i>Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μοΐκανου</i>	44
● ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ <i>Ἀρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη</i>	46
● ΤΟ ΝΤΟΠΑΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΑΜΑΡΤΙΑΣ <i>Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη</i>	48
● ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΑΣ ΤΩΝ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΙΜΜΕΡΙΩΝ <i>Ἀθανασίου Δομτζίδα</i>	49
● ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΑΡΧΑΓΓΕΛΙΩΤΙΣΣΗΣ ΞΑΝΘΗΣ <i>Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη</i>	50
● ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΩ ΑΟΙΔΙΜΩ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΞΑΝΘΗΣ ΚΥΡΩ ΑΝΤΩΝΙΩ <i>Πέτρου Α. Γεωργαντζή</i>	52
● Ο ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΑΓΡΙΤΕΛΛΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΖΗΛΩΝ-ΠΑΦΡΑΣ ΠΟΝΤΟΥ <i>Νικολάου Φωτιάδη</i>	55
● ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ <i>Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη</i>	57
● ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2005 <i>Σεβ. Μητροπολίτου Ξάνθης</i> <i>κ.κ. Παντελεήμονος</i>	61
● ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ, Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΜΑΣ <i>Ἀρχιμ. Παύλου Ἰωάννου</i>	63
● ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΩΝ ΠΡΟΦΗΤΩΝ <i>Ἀρχιμ. Ἀθηναγόρου Καραματζάνη</i>	65
● ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΑΡΧΑΓΓΕΛΙΩΤΙΣΣΗΣ ΞΑΝΘΗΣ <i>Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη</i>	67
● ΠΟΣΟ ΒΑΘΕΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΠΙΣΤΗ ΜΑΣ <i>Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη</i>	69
● ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ <i>Κωνσταντίνου Χαραλαμπίδη</i>	70
● Η ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ Η ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ <i>Δημητρίου Α. Μαυρίδη</i>	72
● ΕΝΑ ΤΕΤΡΑΗΜΕΡΟ ΣΤΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ <i>Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μοΐκανου</i>	74
● ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΑΝΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ <i>Ἀρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη</i>	76
● ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ <i>Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη</i>	77

Άπό τήν επίσκεψη στό Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων.

Άπό τήν Θεία Λειτουργία στόν Φρικτό Γολγοθά.

Άπό τήν 148η Περίοδο τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.